

7499 sayılı “Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” uyarınca düzenlenen “Hükmün Açıklanması ve Geri Bırakılması” ile “Kaçağın Tanımı” başlıklı maddelerin incelenmesi hakkındadır.

5271 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNU

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesi olan Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması (“**HAGB**”) hususunda; Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı doğrultusunda değişiklikler yapılmıştır. Öncelikle yeni değişikliklerle birlikte, bir sanık hakkında HAGB hükmü verilse dahi müsadereye ilişkin hükümlerin sonuç doğuracağı belirtilmiştir. Ayrıca sanığın kabul etmemesi halinde HAGB kararı verilemeyeceği hükmü yeni düzenlemelerle birlikte kaldırılmıştır. Madde metninde en önemli değişiklik ise HAGB müessesesine karşı yeni düzenlemeden önce hukuki çare olarak itiraz yoluna gidilebiliyorken artık 8. Yargı paketiyle şartları varsa İstinaf/ Temyiz kanun yoluna da gidilebilecektir. Aynı şekilde ilk derece mahkemesi sıfatıyla İstinaf/Yargıtay tarafından HAGB kararı verildiğinde bu karar doğrudan Temyiz edilebilecektir. Son olarak, denetim süresi içinde kasıtlı bir suçun işlenmesi yahut yükümlülükler uygun davranılmaması sebebiyle kurulan hükme karşı ise itiraz

7499 sayılı “Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” uyarınca düzenlenen “Hükmün Açıklanması ve Geri Bırakılması” ile “Kaçağın Tanımı” başlıklı maddelerin incelenmesi hakkındadır.

7499 Sayılı Kanun Öncesi m. 231

Hükmün Açıklanması Ve Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması

(5) Sanığa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan ceza, iki yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası ise; mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir. Uzlaşmaya ilişkin hükümler saklıdır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, kurulan hükmün sanık hakkında bir hukukî sonuç doğurmamasını ifade eder.

(6) (...) **c) Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi, gerekir. Sanığın kabul etmemesi hâlinde, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmez.**

(7), (8), (9), (10) “””

(11) Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle aykırı davranması halinde, mahkeme hükmü açıklar. Ancak mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeyen sanığın durumunu değerlendirerek; cezanın yarısına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine ya da koşullarının varlığı halinde hükümdeki hapis cezasının ertelenmesine veya seçenek yaptırımlara çevrilmesine karar vererek yeni bir mahkûmiyet hükmü kurabilir.

(12) Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir. İtiraz mercii, karar ve hükmü inceler; usul ve esasa ilişkin hukuka aykırılık tespit ettiği

7499 Sayılı Kanun Sonrası m. 231 (Yürürlük Tarihi: 12.03.2024)

Hükmün Açıklanması Ve Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması

(5) Sanığa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan ceza, iki yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası ise; mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir. Uzlaşmaya ilişkin hükümler saklıdır. **Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, müsadereye ilişkin hükümler hariç, kurulan hükmün sanık hakkında bir hukukî sonuç doğurmamasını ifade eder.**

(6) (...) **c) Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın; aynen iade, suçtan önceki hâle getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi, gerekir.**

(7), (8), (9), (10) “””

(11) Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle aykırı davranması hâlinde, mahkeme hükmü açıklar. Ancak mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeyen sanığın durumunu değerlendirerek; cezanın yarısına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine ya da koşullarının varlığı hâlinde hükümdeki hapis cezasının ertelenmesine veya seçenek yaptırımlara çevrilmesine karar vererek yeni bir mahkûmiyet hükmü kurabilir. **Açıklanan veya yeni kurulan hükme itiraz edilebilir. İtiraz mercii ancak bu fıkradaki koşullarla sınırlı olarak bir değerlendirme yapabilir.**

(12) 272. maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge Adliye Mahkemesi tarafından verilen kararlar hakkında 286. madde hükümleri uygulanır. 272. maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının ilk derece mahkemesi

7499 sayılı “Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” uyarınca düzenlenen “Hükmün Açıklanması ve Geri Bırakılması” ile “Kaçağın Tanımı” başlıklı maddelerin incelenmesi hakkındadır.

GEÇİCİ MADDE 6- (Yürürlük Tarihi: 12.03.2024)

- (2) a) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 231 inci maddenin 11. ve 12. fıkrasında yapılan kanun yoluna ilişkin değişiklikler, 01.06.2024 tarihi ve sonrasında verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları hakkında uygulanır.
- b) 01.06.2024 tarihinden önce verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları hakkında itiraz kanun yolunun uygulanmasına devam olunur. Bu itirazlar, bu maddeyi ihdas eden Kanunla 231. Maddenin 12. fıkrasında yapılan değişiklikten önceki hükümlere göre sonuçlandırılır.
- c) 01.06.2024 tarihinden önce verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarıyla ilgili olarak 231. maddenin 11. fıkrası gereğince hükmün açıklanması veya yeniden kurulması hâlinde, bu maddeyi ihdas eden Kanunla 231. maddenin 11. fıkrasında yapılan değişiklikten önceki kanun yoluna ilişkin hükümler uygulanır.
- d) 01.06.2024 tarihinden önce verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları bakımından sanığın kabul etmesi şartı aranmaya devam olunur.

5271 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNU

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun “Kaçağın tanımı” başlıklı 247. maddesinin önceki halinde, daha önce sorgusu yapılmamış sanık hakkında sadece “Mahkûmiyet” hükmü verilemeyeceğine ilişkin bir düzenleme yer almaktaydı. Bu hüküm, Anayasa Mahkemesi'nin 22/03/2023 tarihli, 2022/145 E., 2023/59 K. sayılı kararı ile iptal edilmişti. Madde metni 8. Yargı Paketi ile yapılan yeni düzenlemeyle daha önce sorgusu yapılmamış sanık hakkında hem mahkûmiyet hem de ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilemeyeceği şeklinde düzenlenmiştir. Yeni düzenlemenin Ceza Muhakemesi Kanununa yansımaları ise şu

7499 SAYILI KANUN ÖNCESİ m. 247

Kaçağın tanımı
Madde 247- (1), (2) “”

(3) (İptal fıkra: Anayasa Mahkemesinin 22/3/2023 Tarihli ve E: 2022/145, K: 2023/59 Sayılı Kararı ile.)

7499 SAYILI KANUN SONRASI (Yürürlük Tarihi: 12.03.2024) m.247

Kaçağın tanımı
Madde 247- (1), (2) “”

(3) Kaçak sanık hakkında kovuşturma yapılabilir. Ancak, daha önce sorgusu yapılmamış ise, mahkûmiyet ve ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilemez.

Esenyel | Partners
LAWYERS & CONSULTANTS

Bülten

7499 sayılı “Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” uyarınca düzenlenen “Hükmün Açıklanması ve Geri Bırakılması” ile “Kaçağın Tanımı” başlıklı maddelerin incelenmesi hakkındadır.

Selçuk ESENYEL

selcuk@esenyelpartners.com

Tel: +90 212 397 1991

Fax: +90 212 397 1992

Mob: +90 506 792 7690

Türker YILDIRIM

turker@esenyelpartners.com

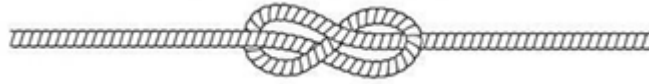
Tel: +90 212 397 1991

Fax: +90 212 397 1992

Mob: +90 505 650 4724

Yakup SÜREKLİ

yakup.surekli@esenyelpartners.com

Tel: +90 212 397 1991

Fax: +90 212 397 1992

Mob: +90 539 896 4655

Esenyel | Partners
LAWYERS & CONSULTANTS

Bülten